

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 โดยกำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย วรรคสอง กำหนดว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ มาตรา 22 โดยกำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ด้านหลักสุตรนั้นมาตรา 28 โดยกำหนดว่าหลักสูตร

การศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคล ตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะ หลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดย มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและ ศักยภาพ โดยนัยแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังกล่าวได้แสดงเจตนารมณ์ให้บุคคลได้รับการศึกษาพื้นฐาน อย่างน้อย 12 ปี สำหรับบุคคลพิการมีสิทธิได้รับบริการทาง การศึกษาได้มากกว่า 12 ปี คือ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความ พิการ โดยให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญ อกงามของบุคคลและสังคมมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพนอกจากนี้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง สามารถจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพสนองตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดไว้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 : 5- 6)

สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่เป็นบุคคลในมาตรา 10 วรรคสอง ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องในด้านต่าง ๆ นั้นตาม ประการศ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดประเภทและ หลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ไว้ 9 ประเภท ได้แก่ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย

หรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก และ 9) บุคคลพิการซ้อน (พ.ร.บ.การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ, 2551 : 18) และมาตรา 24 ได้กล่าวถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ว่าให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระ และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ยังได้กำหนดสาระการอ่านไว้เป็นสาระ ที่ 1 และยังกำหนดตัวชี้วัดไว้ในทุกระดับชั้นว่าให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 7)

ถึงแม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะให้ความสำคัญกับการอ่านแต่ยังพบปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนซึ่งส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถอ่านหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากตัวผู้เรียนเอง ทั้งนี้เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถที่ต่างกักัน โดยเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities : LD) ที่ถูกเรียกว่าเด็กพิเศษ นับเป็นอุปสรรค

สำคัญอย่างยิ่งในการเรียนรู้ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียนทั่วไป เมื่อนำมาใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้แล้ว อาจไม่ได้ผลตามที่ครูผู้สอนคาดหวังไว้ เพราะความบกพร่องทางการเรียนนับเป็นอาการผิดปกติทางสมองในกระบวนการรับรู้ ทั้งด้านการอ่าน การเขียน การสะกดคำและการคำนวณ อย่างไรก็ตามอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน สำหรับทักษะทางภาษาในด้านการอ่านนั้น นอกจากเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ เพราะต้องใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้แล้วยังมีความจำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวันอีกด้วย สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านนั้น ส่วนใหญ่จะมีปัญหาในเรื่องของความยากลำบากในการจำรูปพยัญชนะและสระ มีความยากลำบากในการอ่านพยัญชนะและสระ มีความยากลำบากในการอ่านคำที่ประสมกับสระและวรรณยุกต์ ตลอดจนเมื่อทำกิจกรรมการอ่านแล้วไม่สามารถเรียงลำดับเรื่องได้ จับข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่านไม่ได้ จับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ เป็นต้น ทั้งนี้ความรุนแรงของปัญหาดังกล่าวก็จะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล(กระทรวงศึกษาธิการ. 2554 : 2)

ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้เป็นปัญหาสำคัญมากปัญหาหนึ่ง หากเกิดขึ้นแล้วไม่ได้รับการแก้ไขจะมีผลกระทบต่อเนื่องกันหลายด้าน ประการแรกคือผลกระทบต่อตัวนักเรียนเอง นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านนั้นจะอ่านหนังสือไม่ได้ ไม่สามารถเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านทำให้ประสบความล้มเหลวในด้านการเรียนอยู่เสมอ ซึ่งความล้มเหลวดังกล่าวมีผลทำให้นักเรียนมีปัญหาทางอารมณ์และสังคม

ตามมา เช่น มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเองขาดความมั่นใจ ขาดความอดทน มีความวิตกกังวลสูง มีพฤติกรรมการปรับตัวไปในทางที่ถดถอยเกิดความรู้สึกต่อต้านสังคม หลีกเลี่ยงการทำงาน อาจเป็นคนก้าวร้าว และมีพัฒนาการทางอารมณ์ช้ากว่านักเรียนปกติโดยทั่วไป ประการที่สองจะมีผลกระทบต่อครอบครัว โดยเฉพาะ พ่อแม่ของนักเรียน ความวิตกกังวลดังกล่าวอาจมีผลทำให้สภาวะของครอบครัวเกิดความตึงเครียด เกิดปัญหาครอบครัวแตกแยกตามมา ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาซับซ้อนกับนักเรียนเพิ่มมากขึ้นอีกอาจสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้คนรอบข้างทั้งในโรงเรียน ชุมชน และสังคมได้ (จริลักษณ์ จีรวินุลย์. 2546 : 3) เด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้จะมีความสามารถในการเรียนรู้ต่ำจึงต้องได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษ ดังที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดไว้ในหมวด 1 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 5 กล่าวไว้ว่าคนพิการมีสิทธิทางการศึกษาได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้สถานศึกษาจัดระบบรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและ ความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุน

การเรียนการสอน บริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ สถานศึกษาใดปฏิเสธ ไม่รับ คนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ตามกฎหมาย

หลักในการสอนอ่านในภาษาไทยมี 3 แบบคือ 1) สอน ให้อ่านได้ มีวิธีการสอนให้อ่านเป็นคำเริ่มจากรูปภาพไปสู่คำ และประโยค 2) สอนให้อ่านออก วิธีนี้ต้องสอนให้รู้จักพยัญชนะ สระ เพื่อให้ผสมเสียงสะกดคำ แล้วอ่านเป็นคำ ๆ เน้นการออก เสียงให้ถูกต้อง จากปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องใช้หลักการ เชื่อมโยงการเรียนรู้ โดยการให้เห็นพยัญชนะ สระ แล้วจึงฝึก ผสมเสียงสะกดคำ 3) สอนให้อ่านเป็นขั้นตอนนี้ถือเป็นการ เรียนรู้เรื่องราวจากการอ่านนำมาประเมินตัวละคร วิเคราะห์ผล การอ่านนำไปสู่การอ่านเป็น (บันลือ พฤษะวัน. 2534 : 4) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความ บกพร่องทางการเรียนรู้ จำเป็นต้องหาแนวทางพัฒนาสื่อ นวัตกรรม วิธีการสอนที่เหมาะสมกับสภาพของเด็ก เพื่อนำมาใช้สำหรับการสอนให้ นักเรียนกลุ่มนี้ ให้เกิดประสบการณ์โดยการอ่านและให้ คำแนะนำการอ่านแก่ผู้เรียน จึงจะช่วยให้ผู้เรียนเกิด ความสำเร็จในการอ่านสามารถอ่านได้และเข้าใจข้อความที่ อ่านได้เหมาะสมกับวัย สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยมีสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้สำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่เร้าความสนใจ กิจกรรมเริ่มจากง่ายไปหายาก กิจกรรมมีหลากหลาย เน้นฝึก

ซ้ำ ย้ำทวนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดทักษะการจำ สื่อการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ต้องเป็นสื่อที่นักเรียนสามารถ จับต้อง สัมผัสได้ และสามารถลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง (คັນสนีย์ ฉัตรคุปต์. 2544 : 15)

ดังนั้น จึงจำเป็น ที่จะต้องมีการจัดกิจกรรม ที่เป็นลักษณะการฝึกทบทวนที่ย้ำและซ้ำบ่อย ๆ เพื่อให้เกิดทักษะเกิดการจำแนกและสามารถนำไปใช้ได้ จึงควรสร้างชุดฝึกทักษะการอ่าน ให้มีลักษณะที่น่าสนใจ โดยเริ่มจากกิจกรรมที่ง่าย ไปหากิจกรรมที่ยาก ซึ่งนักเรียนจะสามารถทบทวนได้ด้วยตนเอง และสามารถทำซ้ำ ๆ ได้บ่อยครั้ง (สกุณา นองมณี. 2550 : 6)

จะเห็นได้ว่า ชุดฝึกทักษะการอ่านเป็นนวัตกรรมหนึ่ง ที่นำมาใช้กับนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ แล้วสามารถพัฒนาความสามารถในด้านการอ่านของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น สำหรับรูปแบบการสอน ที่ให้ประสิทธิภาพสูงสุด ในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ พบว่า ต้องประกอบด้วยส่วนของการสอนโดยตรงที่ครูเป็นผู้บรรยาย อภิปราย และการเรียนจากหนังสือ และการสอนอ่าน ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะทำให้ให้นักเรียนจำคำที่อ่านเพิ่มขึ้นได้ หลังจากใช้ระยะเวลาเรียนไปเพียงเล็กน้อย ซึ่งสามารถนำมาเป็นพื้นฐานในการอ่านออกเสียง (Bender, 1993 : 187 อ้างถึงใน อัจฉรานุภาพ, 2546 : 10)

ตามทีผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองบึงกาฬ สังกัดสำนักงานการศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบึงกาฬ

ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน อยู่ในระดับที่ต่ำมาก กล่าวคือ นักเรียนไม่สามารถอ่านคำ ได้เท่ากับนักเรียนคนอื่น ๆ ในระดับชั้นเดียวกัน ทั้ง ๆ ที่นักเรียน มีความตั้งใจในการเรียน พยายามอ่านคำที่ครูกำหนดให้ จากการใช้เครื่องมือคัดกรอง คัดแยกสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แนวทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับคนพิการ (คู่มือในการปฏิบัติงานสำหรับครูผู้สอนคนพิการ สำนักงาน กศน. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2554 : 39 - 47) เด็กนักเรียนส่วนหนึ่งมีปัญหาทางการอ่าน คือ อ่านหนังสือไม่ออกอ่านไม่ถูกต้อง อ่านช้า สะกดคำอยู่ยงนาน แม้แต่คำง่าย ๆ คำที่ใช้บ่อย ๆ ในชีวิตประจำวันก็อ่านไม่ออก หากนักเรียนไม่ได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้อง จะทำให้นักเรียนมีปัญหาในการอ่าน ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และยังส่งผลต่อการเรียนในวิชาอื่น ๆ อีกมาก นักเรียนอาจประสบความยุ่งยากในการเรียนชั้นต่อไป เพราะภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความสำคัญในการเข้าถึงความรู้ของวิชาอื่น ๆ ในบทเรียน

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ควรได้รับการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาด้านการอ่าน ซึ่งการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านที่มีประสิทธิภาพเป็นอีกวิธีหนึ่งที่น่าจะช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านได้ดีขึ้น และนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันในสังคมอย่างมีความสุข และเพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

นำไปปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนา ความสามารถของเด็กที่มี
ปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านต่อไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจ
ที่จะศึกษาพัฒนาความสามารถในการอ่าน
ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึก
ทักษะการอ่าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาทักษะ
การอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
2. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะการอ่าน
ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
3. เพื่อทดลองใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านของนักเรียนที่มี
ความบกพร่องทางการเรียนรู้
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจการใช้ชุดฝึกทักษะการ
อ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

สมมติฐานการวิจัย

ทักษะการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการ
เรียนรู้ ที่ใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน โดยกำหนด
ขอบเขตในแต่ละขั้นตอนออกเป็น 3 ด้าน คือ ขอบเขตด้าน

แหล่งข้อมูล ขอบเขตด้านเนื้อหา และขอบเขตด้านตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านกำแพงเพชร, ครูโรงเรียนบ้านคำไผ่, ครูโรงเรียนธเนศวรวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 5 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 เนื้อหาที่จะศึกษา ได้แก่ การอ่านสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

2.2 แนวทางการพัฒนา ได้แก่ แนวทางการพัฒนาแก้ไขปัญหาด้านการอ่านสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาทักษะด้านการอ่านสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและหาประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลในการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ได้แก่

1.1 ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน

1.2 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองบึงกาฬ สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 3 คน

1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านคำไผ่, โรงเรียนธเนศวรวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีวิไล สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 6 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยที่จะพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ควรมีเนื้อหาเรียงจากง่ายไปหายาก โดยแยกเรื่องตามส่วนประกอบของหลักการประสมอักษรครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่าน ตามเกณฑ์ 60/60
 ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ได้แก่ นักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองบึงกาฬ สังกัดสำนักงานการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบึงกาฬที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 4 คน ไม่ซ้ำ 3 คน กลุ่มย่อยเดิม

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาผลสัมฤทธิ์ในด้านการอ่านชุดฝึกทักษะในบทเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ค่าดัชนีประสิทธิผล

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินความพึงพอใจการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองบึงกาฬ สังกัดสำนักงานการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบึงกาฬที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 4 คน และครูที่เป็นอาสาสมัครโรงเรียนบ้านคำไผ่, โรงเรียนธเนศ

วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และ
ศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรี
วิไล สังกัดสำนักงานศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 3 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและครูที่มี
ต่อชุดฝึกทักษะการอ่านสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการ
เรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ในด้านเนื้อหา ด้านการ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์ ด้านวัดและ
ประเมินผล

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนและ
ครูที่มีต่อชุดฝึกทักษะการอ่านสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง
ทางการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ในด้านเนื้อหา
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์ ด้าน
วัดและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning
Disabilities : LD) หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องอย่างหนึ่ง

หรือหลายอย่างในกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจหรือการใช้ภาษา ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียนทั่วไป เมื่อนำมาใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้แล้ว อาจไม่ได้ผลตามที่ครูผู้สอนคาดหวังไว้ เพราะความบกพร่องทางการเรียนรู้ นับเป็นอาการผิดปกติทางสมองในกระบวนการรับรู้ มีผลทำให้เกิดปัญหาในการฟัง การพูดการคิด การอ่าน การเขียน การสะกดคำ และการคำนวณ ความบกพร่อง เด็กที่ได้รับการตัดสินว่ามีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน โดยที่มีความลำบากในด้านการอ่าน

แผนจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนงานและกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การอ่าน ชั้นประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

การพัฒนา หมายถึงการทำให้เจริญ หรือการทำให้ดีขึ้น ในที่นี้หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการอ่านโดยชุดฝึก การอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านให้ดีขึ้นในระดับที่ต้องการ หรือตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 60/60

ชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หมายถึง เทคนิค วิธีการ และสื่อที่จัดทำเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จัดทำในขอบข่ายเนื้อหาตามปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอน ของครู นำมาปรับเป็นนวัตกรรมเพื่อประกอบการเรียนการสอน

ทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการอ่านออกเสียงคำได้ถูกต้องทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด เพื่อความเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องที่ฟัง การรู้จักคำที่อ่าน การจำแนกคำ การจำแนกเสียงตัวอักษรและออกเสียงคำ การอ่านคำ และเข้าใจความหมายของคำถูกต้อง การรับรู้ความหมายของคำที่อ่าน ที่มีภาพประกอบ อย่างน้อย 5 คำ ซึ่งวัดโดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบหรือความพอใจของนักเรียน ที่มีต่อชุดฝึกทักษะการอ่านสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาตอนต้น ในด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์ ด้านวัดและประเมินผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดฝึกทักษะการอ่านสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ที่มีคุณภาพ เพื่อนำไปใช้ในการค้นหาจุดบกพร่องและสาเหตุของการอ่าน
2. ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กที่มีปัญหาความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน สำหรับครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้ที่สนใจ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น